

PROTOKOLL

til styremøte (3/2016) i

UTVIKLINGSFONDET FOR SKOGBRUKET

Dato: Onsdag 30. november 2016, kl 1100 - 1600
Sted: Statens landbruksforvaltning, Stortingsgt. 28, 0161 Oslo. Møterom: Kursrommet
Middag: Engebret-Cafe, Bankplassen 1, Oslo. Kl 16.30-20.00

Tilstede:

Sjur Haanshus, Merete Larsmon, Thomas Husum (vara), Gaute Nøkleholm (vara), Berit Sanness, Beate Løken og Jørn Lileng. Nikolai Astrup Westlie (vara) deltok på tlf ved behandling av en søknad.

Saksliste:

Sak 18/2016 Godkjenning av innkalling og sakliste	2
Sak 19/2016 Protokoll fra styremøte (2/2016)	2
Sak 20/2016 Styrets habilitet.....	2
Sak 21/2016 Søknadsbehandling	2
Sak 22/2016 Eventuelt	5
Sak 23/2016 Møteplan for 2017.....	5

Sak 18/2016 Godkjenning av innkalling og sakliste

Vedtak:

Innkalling og sakliste ble godkjent.

Sak 19/2016 Protokoll fra styremøte (2/2016)

Vedtak:

Protokollen (2/2016) ble godkjent og underskrevet av styret.

Sak 20/2016 Styrets habilitet

Dersom et prosjekt ansees som et bransjeprosjekt som kommer hele næringen til gode, kan alle styremedlemmene avgi stemme. Dersom tre av styremedlemmene er inhabile må minst en vara stille for å kunne styrebehandle prosjektet.

Inhabile styremedlemmer fratrer ved behandling av de aktuelle prosjektsøknadene.

Vedtak:

Styrets habilitet ble vurdert som følger for de enkelte prosjekt:

Søknadnr. Innhabil

<i>1</i>	<i>Sjur Haanshus, Berit Sanness og Gaute Nøkleholm.</i>
<i>2</i>	<i>Bransje prosjekt</i>
<i>3</i>	<i>Gaute Nøkleholm</i>
<i>4</i>	<i>Gaute Nøkleholm</i>
<i>5</i>	<i>Berit Sanness</i>
<i>6</i>	<i>Thomas Husum</i>
<i>7</i>	<i>Berit Sanness</i>
<i>8</i>	<i>Gaute Nøkleholm og Berit Sanness</i>

Sak 21/2016 Søknadsbehandling

Det forelå 10 prosjektsøknader hvor det til sammen søkes om støtte for 4 053 000 kr (tabell 1).

Vedtak:

Alle prosjektsøknadene fikk tilsagn om tilskudd (tabell 1).

Nr.	Styrets kommentar
1	Viktig at kunnskapen får overføringsverdi til det øvrige skogbruket i Norge.
4	Forutsetter at alle andelslag blir invitert inn i referansegruppen i en tidlig fase av prosjektet.
6	Det forutsettes at transportør stiller med egenandel av investering i utstyret.
9	Forutsetter at det kommer informasjon underveis i prosjektet som kan brukes i arbeidet med nytt regelverk rundt gjødsling.
10	Forutsetter at det inviteres til en bredere referansegruppe fra relevante takstmiljøer.

Tabell 1. Søknader til fristen 10.11.2016. Tall i 1000 kr.

	Tittel	Prosjektleder	Institusjon	Varighet	Tot. budsj.	Tilskogn	
1	Grøfting etter hogst på skogsmark	Bjørn H. Bjørnstad	SKOGKURS	2017-2018	900	375	Grøfterens og suppleringsgrøfting gjennomføres for å bedre foryngelsesforholdene på arealer med midlertidig høyere grunnvannsnivå etter hogst. Trær trenger næring, lys, varme og vann for å vokse bra. Prosjektet ønsker å utvikle en norm for skognæringen på Østlandet for gjennomføring av grøfterens og suppleringsgrøfting for å sikre en god foryngelse etter hogst.
2	Overvåking av nøkkelbiotoper ved bruk av fjernmåling	Asbjørn Sørli	NSF	2017	1 300	650	Prosjektet går ut på å utvikle, og teste ut, en løsning for overvåking av tilstand og ev. inngrep i alle nøkkelbiotoper. For å få en mest mulig kostnadseffektiv løsning vil vi i prosjektet utvikle og teste endringsdeteksjon i nøkkelbiotopene ved bruk av gratis nedlastbare optiske bilder fra vegetasjonsovervåkings-satellitten Sentinel-2. Informasjon fra endringsanalysen er også tenkt brukt til å utvikle et system som kan sikre harmonisering mellom alle enheter som forvaltes som nøkkelbiotoper etter PEFC Skogstandard og registreringer i offentlige databaser.
3	Fjellskoghogst - er dette en bærekraftig hogstform eller en suksessiv utarming av fjellskogen	Erling Bergsaker	NORSKOG	2017-2018	1 195	595	Fjellskoghogst er en hogstform i høyereliggende skog. Det er gjerne en form for lukket hogst hvor preget av gammelskog forsøkes opprettholdt, men hvor det hogges på en måte hvor det forventes naturlig foryngelse. Prosjektet vil ta utgangspunkt i et utvalg hogster i fjellskogen for å analysere inngrepsstyrke, foryngelse og aktuelle naturgitte parametere som kan bidra til å forklare resultatet, samt tilveksten på gjensatte trær hvis det skaffes tilleggsfinansiering.
4	Virkeseksport og virkesmåling - kan vi redusere risikoen?	Erling Bergsaker	NORSKOG	2017-2018	640	320	Virkeseksporten fra Norge har økt vesentlig de tre siste årene. En stor del av eksporten går til Sverige og Tyskland. Selv om Sverige har lang tradisjon på virkeskjøp i Norge, må vi regne med at vi stadig kan få behov for å finne nye mottaksland for deler av kvantumet. Prosjektets målsetning er å bidra til økt kvalitet og redusert tapsrisiko ved virkeseksport, ved å klarlegge ulikheter i reglement for virkesmåling og kubering i aktuelle land for virkeseksport fra Norge.
5	Snutebilleundersøkelsen 2017	Kjersti H. Hansen	NIBIO	2017-2018	960	330	Gransnutebiller er en alvorlig skadegjører i plantefelt. Kunnskap om hvilke områder som er spesielt utsatt er viktig for å kunne kanalisere ekstra ressurser og beskyttelsestiltak. Hovedmålet er å kartlegge omfanget av skader grunnet gransnutebiller i alle fylkene i Sør-Norge, og å undersøke hvordan skadene varierer med geografi og ulike skjøtselstiltak.

	Tittel	Prosjekt- leder	Institusjon	Varighet	Tot. budsj.	Tilsagn	
6	Variabel dekktrykk (CTI) for tømmerbiler - driftssikkerhet og effekt på tilgjengelighet	Dag Fjeld	NIBIO	2017-2018	1 079	350	Central Tire Inflation (CTI) er en teknikk for å variere lastebilers dekktrykk fra bilens førerhytte. Dekktrykket kan senkes slik at dekkets kontaktflate mot vegen økes på vegnettets svakeste partier. Hovedmålet er å kvantifisere CTI-teknikkens effekt på vegnettets tilgjengelighet og systemets driftssikkerhet under praktisk drift på Østlandet og i Trøndelag, samt kostnader og innsparinger for ulike interessegrupper.
7	Epigenetikk inn i skogbrukets planverktøy	Arne Steffenrem	NIBIO	2017-2019	1 000	500	Forskjellen på et optimalt og et mindre optimalt plantemateriale kan bety 10-20 % forskjell i biomasseproduksjon, og kanskje enda mer i overlevelse og kvalitet dersom materialet ikke er godt klimatilpasset. Prosjektet skal forbedre grunnlaget for effektivt valg av optimale foryngelsesmaterialer ved å forbedre kunnskapen om den praktiske effekten av epigenetisk regulering av klimatilpassning hos gran.
8	Bruk av Landskogtakseringens data for kostnadseffektiv planlegging i skogbruket	Erling Bergsaker	NORSKOG	2017-2018	600	300	Landskogtakseringens (LS) data brukes i all hovedsak til å produsere oversiktsrapporter om skogsituasjonen på nasjonalt nivå eller fylkesnivå. Prøveflatene til LS er presist innmålt både med hensyn til geografisk plassering og med hensyn til skogsituasjonen på hver flate. Dette er informasjon som kan ha potensial både for rasjonalisering av områdetaksering, hvor tilsvarende informasjon måles inn for hvert oppdrag, og for mer overordnet planlegging basert på fjernanalyse. Prosjektet vil utvikle metoder for å utnytte potensialene som ligger i LS flater og SR16 for områdetaksering, samt vurdere muligheten for bruk av samme datagrunnlag for mer temaorientert områdebasert heldekkende skoginformasjon.
9	Gjødslingsforsøk i skog med aske og nitrogen	Kjersti H. Hansen	NIBIO	2017-2018	300	150	I Norge har tilbakeføring av aske til skog ikke vært tillatt, fordi skog ikke nevnes som et spredningsområde i «Forskrift om gjødselvarer m.v. av organisk opphav». Ved den pågående revisjonen er det mulig at dette vil endres. Norsk treindustri ønsker å kunne bruke asken til noe annet enn deponering. Dersom asken fører til økt tilvekst eller andre positive effekter i skogen, er det av interesse også for skogeierne og skogeierandelslagene. Hovedmålet er å finne kortsiktige effekter av aske- og nitrogen gjødsling i granskog.
10	Verifisering av metode for aldersuavhengig bonitering ved bruk av høydemåling med flybåren laser	Harald H. Kvaalen	NIBIO	2017	657	350	Skogens produksjonsevne er en grunnleggende egenskap for planlegging, og det er viktig å forbedre metodene som brukes til bonitering. Dette er særlig viktig nå, fordi bonitet ser ut til å endre seg over tid. Klimaendringene danner et viktig bakteppe for prosjektet, fordi det vil gi et bedre grunnlag for å kvantifisere skogens, og skogbrukets, rolle for CO ₂ -binding i Norge. Hovedformålet er å verifisere at aldersuavhengig bonitering ved bruk av lasermålte høyder er en så pålitelig metode for å bonitere skog at den kan brukes i ordinære takster basert på laserskanning av enkelttrær.
Sum					8 631	3 920	

Sak 22/2016 Eventuelt**Sak 23/2016 Møteplan for 2017**

Det avholdes tre styremøter i 2017.

Vedtak:

Fastsatte møtedatoer:

- *Styremøte 1/2017: Onsdag 1. mars 2017*
- *Styremøte 2/2017: Torsdag 12. oktober 2017*
- *Styremøte 3/2017: Torsdag 30. november 2017*

S. Aarabrud

Bent Fausnes

Merte Larsen

Gunde Nohleholm

Jon Witz

Self: Nils Bohm